

METODE ȘI MIJLOACE INTERZISE DE PURTARE A RĂZBOIULUI CA FORME DE MANIFESTARE A CRIMINALITĂȚII POLITICE

Ghenadie CHIRIȚA,

*prorector pentru instruirea combatantă
al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI,*

Sofia CHIRIȚA,

*lector asistent al Catedrei „Drept civil”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, master în drept*

Summary

Over millenniums, in conflicts or wars, people have used various toxic substances or poisons obtained from plants or minerals with, which at the beginning arrows or swords were anointed of bringing death, and later used them as load various devices and equipment for combat or toxic substances synthesized in the laboratory which were used as charge bombs and rockets in armed conflicts in nineteenth and twentieth centuries.

*„Cel mai potrivit obiect de studiu
al ființei umane este însăși ființa umană.”
(Henry K. Beecher)*

Războiul constituie nu altceva decât un procedeu de exprimare și materializare prin intermediul unor mijloace violente ale politicii, constituind în cele din urmă o cale directă de deblocare a unei situații internaționale complexe și o modalitate categorică, intempestivă și imediată de impunere a voinței.

Fenomenul războiului a preocupat mințile savanților nu doar spre a-l defini și spre a-l comenta, dar și pentru a-i stabili anumite legități, a găsi argumente de combatere și de reducere a conflagrațiilor [5, p. 8].

Secolul XXI, caracterizat prin globalizarea relațiilor internaționale impune obiectiv necesitatea coordonării eforturilor tuturor statelor unite pentru atingerea intereselor supreme ale comunității internaționale: asigurarea păcii și securității internaționale, prevenirea și combaterea terorismului, apărarea drepturilor și libertăților persoanei, combaterea sărăciei etc. [4, p. 3].

Unul dintre scopurile de bază inerente politicii sec. al XX-lea și al XXI-lea îl constituie neproliferarea armelor de distrugere în masă, ce reprezintă categorii de arme a căror întrebuințare poate provoca distrugereri masive, în timp scurt și simultan, personalului forțelor armate, popula-

ției și obiectivelor politice, economice, administrative și militare dispuse pe suprafețe variabile de teren.

Până în sec. al XIX-lea, libertatea în alegerea metodelor și mijloacelor de luptă era apreciată ca fiind nelimitată. Însă istoria demonstrează existența unor încercări de limitare a acestora în funcție de efectele lor distructive, de persoanele împotriva cărora sunt îndreptate, de locurile și de bunurile vizate.

O contribuție considerabilă în vederea interzicerii producerii armelor de distrugere în masă a fost adusă prin adoptarea numeroaselor documente internaționale, printre care evidențiem următoarele:

- Acordul de la Strasbourg, semnat în anul 1675, care a constituit primul tratat internațional, semnat de Franța și Germania, care interzicea folosirea gloanțelor otrăvite [6];

- Convenția de la Bruxelles din anul 1874, care a interzis utilizarea otrovei sau a armelor, proiectilelor sau altor materiale purtătoare de otrăvă, cauzatoare de suferințe inutile [6];

- Conferința de la Haga din anul 1899, care interzicea folosirea armelor cu încărcătură otrăvitoare, asfixiantă sau dăunătoare [6];

- Protocolul de la Geneva din anul 1925, care interzicea utilizarea armelor chimice și bacteriologice, dar nu a interzis dezvoltarea (cercetarea) acestora [6];

- Convenția privind interzicerea perfecționării, producerii și stocării armelor bacteriologice (biologice) și toxice și asupra distrugerii lor, semnată la 17 iunie 1925;

- Convenția de la Viena privind răspunderea civilă pentru daunele nucleare, adoptată la 21 mai 1963, în vigoare din 12 noiembrie 1977 [1];

- Convenția privind securitatea nucleară, adoptată la 17 iunie 1994 la lucrările Conferinței diplomatice convocate de către Agenția Internațională pentru Energie Atomică [2];

- Convenția internațională privind suprimarea actelor de terorism nuclear din 14 septembrie 2005 etc. [3].

De-a lungul mileniilor, în cadrul conflictelor sau războaielor, oamenii au folosit diverse substanțe toxice, fie otrăvuri obținute din plante sau minerale cu care la început și-au uns săgețile sau săbiile aducătoare de moarte, iar mai târziu le-au folosit ca încărcătură pentru diverse dispozitive și echipamente de luptă, fie substanțe toxice sintetizate în laborator care au constituit încărcătura bombelor și rachetelor folosite în conflictele armate din sec. al XIX-lea și al XX-lea [6].

În continuare propunem să trecem în revistă câteva cazuri de rezonanță păstrate în paginile de istorie referitoare la utilizarea armelor de distrugere în masă, în special:

– otrăvirea fântânilor și a apelor curgătoare cu diverse otrăvuri obținute din plante (de ex.: cornul secarei, plante din familia liliacee) în sec. VI-IV î. Ch. în Persia, Grecia etc.;

– folosirea diverselor obiecte incendiare, gaze sulfuroase și soluții caustice la asediul cetăților în timpul războiului peloponesiac (anii 428-424 î. Ch.) și în timpul bătăliilor purtate de armatele romane (sec. II-I î. Ch. și I-II d.Ch.);

– folosirea „focului grecesc” – amestec inflamabil de nitrați, țigăi, sulf și bitum, folosit timp de secole în bătălii navale și considerat arma secretă a Bizanțului;

– folosirea de arabi în sec. XI-XII a vaporilor toxici și substanțelor somnifere;

– utilizarea unor butoaie cu substanțe incendiare catapultate peste zidurile cetăților sau asupra vaselor inamice, în sec. XII-XIV;

– folosirea în bătălia de la Belgrad din anul 1456 a bombelor, grenadelor și a diverselor materiale inflamabile cu arsenic;

– folosirea în bătălii și asedii din sec. XIV-XV, fie de către atacatori, fie de către cei atacați a diverselor dispozitive ce conțineau sulf, mercur, azotați, terebentină;

– folosirea de către indienii amazonieni până în sec. al XX-lea a unor săgeți otrăvite cu curara sau alte substanțe;

– fabricarea unor dispozitive perfecționate ce conțineau compuși pe bază de sulf, mercur, plumb, arsenic și care conțineau diverse substanțe ca beladona, brucina, spânzul, substanțele cu efect halucinogen sau somnifer etc. [6].

Precursori ale armelor chimice (fumuri toxice, focul grecesc, otrăvirea apei din fântâni și a alimentelor etc.) au fost utilizate în acțiunile beligerante încă în antichitate, dar muniția chimică în adevăratul sens al cuvântului a fost întrebuințată în Primul Război Mondial, în data de 22 aprilie 1915, pe câmpul de luptă din apropiere de Ypres, în Belgia. Folosind avantajul condițiilor meteo, trupele germane au realizat un nor de clor (aproximativ 160 tone, din circa 6000 cilindri sub presiune), care a fost transportat de către vântul favorabil direct în tranșeele forțelor Antantei. Rezultatul a fost dezastruos, trupele aliate înregistrând în jur de 5000 de morți. Realizând efectele surpriză ale noilor tipuri de muniții, ambele tabere beligerante au folosit până la sfârșitul Primului Război Mondial clorul, fosgenul, iperita și alte substanțe toxice, care au provocat peste un milion de victime [7].

După Primul Război Mondial, guvernele multor națiuni au hotărât impunerea unor tratate internaționale în scopul interzicerii folosirii munițiilor chimice în conflictele militare. La 4 mai-17 iunie 1925 în cadrul unei conferințe ce a avut loc la Geneva, a fost semnat Protocolul pentru

interzicerea folosirii în război a gazelor asfixiante, toxice și a altor gaze, precum și a muniției bacteriologice de către Liga Națiunilor Unite [7].

Protocolul nu prevede interzicerea producerii și amenințării cu folosirea armelor chimice. De asemenea, este destul de ambiguu când se referă la „alte gaze” și nu impune sancțiuni împotriva țărilor care folosesc aceste mijloace de luptă. Efectul protocolului și mai ales teama repercusiunilor au făcut ca, în cel de Al Doilea Război Mondial, nici unul dintre beligeranți să nu întrebuițeze muniția chimică, cu toate că depozitele acestora erau pline, iar industria producea muniție chimică la capacitate maximă [7].

Abordând problematica utilizării armelor de distrugere în masă, ținem să menționăm că majoritatea statelor lumii și-au concentrat forțele asupra producerii unor diverse forme de arme chimice, nucleare, biologice (bacteriologice), electromagnetice, neuro-electromagnetice etc.

În această ordine de idei, considerăm a fi oportun de a realiza un studiu comparativ privind utilizarea armelor de distrugere în masă în fosta URSS și SUA.

URSS a demarat programul de înarmare chimică și biologică în anul 1920, la cererea expresă a lui Lenin. Principala unitate de cercetare și producție, denumită „Biopreparat”, ajunsese de-a lungul anilor la o dezvoltare fantastică în ceea ce privește producția de medicamente și vaccinuri. Însă, pe lângă acestea, erau fabricate și cantități enorme de produse halucinante, cei mai cunoscuți agenți patogeni fiind următorii: ciuma, tularemia, antraxul, variola și encefalita cabalină din Venezuela. Tot aici, se efectuau cercetări asupra modalităților de înmagazinare și lansare a acestor viruși, cu rachete purtătoare. Principala problemă era căldura intensă emanată la impact și explozia ce ar fi distrus încărcătura de germeni; problemă care, după specialiștii SUA, ar fi fost depășită la sfârșitul anilor 1980, prin crearea unui dispozitiv special de răcire [8].

De asemenea, sovieticii, ulterior rușii, după anul 1990, au creat o variantă extrem de letală a virusului Marburg, denumit „Varianta U”, cu care intenționau să echipeze rachetele MIRV (fiecare rachetă urma să aibă câte 10 focoase orientate în direcții diferite). Fiecare focos era înzestrat cu un dispozitiv special de răcire, pentru a păstra în siguranță virușii, împiedicând astfel sterilizarea și distrugerea lor prin foc și căldura care ar fi fost eliberate la impact sau atunci când racheta ar fi reintrat în atmosferă. În urma exploziei rachetei la impact rezultau bombe mici, acestea deschizându-se, împrăștia în atmosferă și pe sol germenii. Această „creație” aparține „Biopreparatului”, fiind definitivată la Stepnogorsk [8].

Prima bombă nucleară cu numele de cod „Первая молния – Primul fulger” a fost testată de către URSS la 29 august 1949, abia după patru ani de la bombardamentele nucleare de la Hiroshima și Nagasaki. „Părinții”

bombei nucleare sovietice sunt considerați savanții Igor Kurceatov, Andrei Saharov și Piotr Kapița. Ulterior s-a dovedit că proiectul atomic sovietic a primit numeroase informații datorate spionajului asupra proiectului atomic american – proiectul Manhattan din timpul războiului, prima bombă sovietică fiind în mare parte o copie a bombei americane „Fat Man” [9].

Începând cu sfârșitul deceniului al VI-lea al sec. al XX-lea, armata sovietică și-a concentrat forțele în scopul câștigării parității cu americanii în domeniul armelor nucleare. În pofida faptului că sovieticii au propus mai multe planuri pentru dezarmarea nucleară, ei nu au încetat nici pe o clipă procesul de dezvoltare și amplasare a noi arme atomice. Abia în deceniul al VII-lea al sec. al XX-lea, SUA și URSS au ajuns la un acord comun referitor la stoparea amplasării de arme nucleare în Antarctica și oprirea testării armelor nucleare în atmosferă, spațiul cosmic și cel subacvatic.

Alături de armele chimice, biologice și cele nucleare în URSS căpătă o dezvoltare destul de fructuoasă și armele psihotronice, capabile să distrugă moralul și psihicul unor țări întregi, transformându-le cetățenii în personaje fără voință sau discernământ de tip zombie. Specificul armelor respective constă în posibilitatea acestora de a exercita controlul asupra comportamentului populației, alterând serios funcțiile psihicului și chiar silind oamenii să comită sinucideri în masă.

URSS lucrează asupra armei psihotronice începând cu anii 1920-1930, iar până la mijlocul anilor 1980 în toate marile orașe ale defunctei URSS existau centre secrete deținute de fostul KGB și destinate experimentării impactului generatoarelor psihotronice asupra populației. Deși în mod oficial aceste laboratoare secrete au fost închise după destrămarea URSS, mii de cercetători au rămas să lucreze în continuare la dezvoltarea noilor prototipuri de arme care acționează asupra psihicului uman. În aceeași ordine de idei menționăm că este cunoscut și faptul că mulți cercetători precum academicienii Victor Kandiba și fiul său continuau cercetările în această direcție în cadrul unor centre din Sankt Petersburg, iar academicianul Vlail Kaznacev lucrează la proiecte similare în orașul Novosibirsk [10].

Savanții sovietici au reușit prin rezultatele lor să convingă liderii militari că arma psihică poate câștiga războaie. Astfel, au fost alocate de către URSS fonduri uriașe pentru întreprinderea cercetărilor secrete în acest domeniu. Anume din acest considerent rușii erau întotdeauna considerați plasați cu o treaptă mai sus față de concurenții lor americani în studiul războiului paranormal. Aceasta nu include numai spionajul psihic, dar și abilitatea de a intra în mințile personalului inamic și scanarea creierelor acestora în vederea obținerii informațiilor necesare.

Personalul operativ al KGB-ului era însărcinat cu depistarea per-

soanelor cu abilități paranormale pentru a fi utilizate în proiectele vaste de cercetări parapsihologice. În nord-estul orașului Leningrad exista o bază uriașă secretă unde se întreprindeau astfel de cercetări. Acest fapt a fost dezvăluit ulterior în anul 1996 într-un articol științific publicat în revista *Fortean Times* [11].

Cercetările privind războiul psihic au fost realizate în mai mult de 20 de institute conduse de comunitatea științifică din Siberia, mai precis din Novosibirsk. Aceste cercetări au continuat până în anul 1991. Andropov a comandat cercetătorilor să uite considerațiile morale, să neglijeze subiecții care și-au pierdut viața sau au suferit mari chinuri și să acționeze cât mai eficient în cursa pentru perfectarea armei paranormale. Peste 500 de milioane de ruble rusești au fost investite în acest proiect de Comisia Militaro-Industrială și de KGB [12].

Reieșind din afirmațiile lui Martin Ebon, comentator american al războiului PSI, conchidem că în primii ani după anul 1980 peste o jumătate de miliard de dolari a fost cheltuit de către sovietici în scopul promovării războiului psihotronic. Bugetul alocat pentru dezvoltarea și producerea armelor psihotronice a fost depășit numai de cel alocat pentru perfecționarea armamentului nuclear.

Anii următori s-au evidențiat prin realizarea unui număr impunător de experimente asupra psihicului uman și încercări de a crea un dispozitiv pentru manipularea oamenilor. Proiectul inginerului electro-nist rus Bernard Kajinski privind crearea unui dispozitiv ce ar manipula oamenii a fost preluat de cercetători mult mai puțin scrupuloși, realizându-se ulterior o serie de experimente de-a dreptul monstruoase. Din primele decenii ale sec. al XX-lea, oamenii de știință ruși, la ordinul expres al liderilor vremii, s-au străduit să creeze un „super-soldat”, cu puteri supraomenești, invincibil, care să nu simtă durerea și oboseala. Astfel, o echipă de savanți condusă de medicii chirurghi Serghei Briuhonenko și Nicolai Terebinski propuneau o idee șocantă ce consta în următoarele: subiectului să i se programeze moartea clinică, creierul să-i fie spălat, toate amintirile șterse și apoi, după anumite procedee, să fie reînviat. Individul devenea astfel altcineva, un om cu o nouă identitate, cu alte obiceiuri, cu abilități fenomenale, care răspundea numai la ordinele directe ale „stăpânului” său [13].

Pentru desăvârșirea acestei idei, savanții și-au început cercetările și experimentele medicale pe câini. Înainte de toate trebuia demonstrat că un creier poate funcționa, independent de trup, la comenzi trimise prin intermediul unui aparat. Astfel, a fost creat un dispozitiv care imita funcțiile inimii, capabil să mențină în viață capul unui câine, separat de trupul acestuia. Instrumentul a fost prezentat în premieră la Congresul internațional de fiziologie de la Moscova, în anul 1940. Un cap de câine,

despărțit de trup, a fost adus pe o măsuță, și profesorul Serghei Briuhonenko a demonstrat oamenilor de știință cum acesta poate răspunde la stimuli. Medicul a lovit masa cu un ciocănel și capul patrupedului a tresărit. Apoi i-a îndreptat spre ochi o sursă puternică de lumină și câinele a clipit. În fața tuturor, capul animalului a fost chiar hrănit cu o bucăciță de carne. Câinele a înghițit de îndată delicatasa care a țâșnit afară printr-un tub conectat la cap. Experimentul a șocat întreaga comunitate a oamenilor de știință [14].

După această demonstrație, proiectul celor doi chirurghi a fost anulat. Conform declarațiilor oficiale, motivul era costul mult prea ridicat. Dar, la scurt timp după spectaculosul experiment, medicul Nicolai Terebinski a suferit un accident straniu, în urma căruia și-a pierdut viața, iar profesorul Serghei Briuhonenko a fost internat într-un spital de boli psihice. Nu există dovezi în legătură cu finalizarea proiectului „super-soldat”, totuși nu putem să nu ne întrebăm dacă, în laboratoarele secrete, teribilul experiment nu a fost continuat și pe subiecți umani. Deși pare o idee desprinsă din cărțile științifico-fantastice, planul lui Stalin de a crea o armată de zombi, o armată de „super-soldați” manipulați printr-un dispozitiv psihotronic, avea toate premisele să poată fi pus în aplicare [15].

Așadar, dacă proiectul a continuat sau nu, probabil nu vom afla niciodată. Cert rămâne unicul fapt că după destrămarea URSS, când marea parte din dosarele experimentelor științifice top-secret au fost desecretizate, publicul a aflat și despre experimentele realizate de către medicul Nicolai Terebinski și profesorul Serghei Briuhonenko.

În ceea ce privește SUA, constatăm că întregul complex militaro-industrial al Statelor Unite, pe lângă armele chimice, biologice și cele nucleare, cuprindea și un arsenal destul de bogat de arme electromagnetice pe care le putea utiliza atât pe câmpurile de luptă, cât și împotriva cetățenilor, ca mijloc de control social contrar drepturilor omului.

Undele electromagnetice pot avea influențe nocive asupra creierului (psihicului) uman, cu efecte vizibile în ceea ce privește comportamentul individului afectat. Astfel, s-a susținut că armele ce folosesc EMR (*electromagnetic radiation*) sunt la fel de periculoase ca bomba atomică. Prin folosirea lor, s-a menționat că Al Treilea Război Mondial poate fi câștigat fără a se ști că acesta s-a purtat. Și aceasta pentru că armele ce folosesc EMR sunt silențioase, nedetectabile sau foarte greu detectabile și nu lasă „urme” prin care să poată fi incriminate. Cu ajutorul acestora, libertatea de gândire, conștiință și voință pot fi foarte grav viciate și chiar înlăturate [16].

Deși SUA afirmă că aceste arme produc doar efecte termice „*heating effects*” asupra organismului uman și că, în concluzie, acestea nu

sunt nocive pentru sănătatea umană, în anul 1990 a fost demonstrat, cu documente guvernamentale ale SUA, faptul că asemenea arme s-au folosit și pentru „**mind control**” [17].

Spectrul electromagnetic a oferit armatei americane o varietate de arme operaționale atât în domeniul militar, cât și în cel privat:

Proiectilele cu impulsuri de energie (PIE), ce paralizează victima prin durere. Plasma care se extinde afectează celulele nervoase, dar efectele pe termen lung rămân un mister. Un articol din anul 2001 al revistei *Times* menționa că tehnologia PIE „Supraîncălzește suprafața umedă din jurul victimei atât de repede încât practic explodează, producând un flash și o bubuitură puternică. Efectul este asemănător cu cel al unei grenade paralizante, dar, spre deosebire de grenadă, PIE pot doborî o țintă aflată la 2 km distanță”.

Dispozitivele de direcționare a mesajelor către creier sunt arme neuro-electromagnetice și non-letale care controlează sunetele din interiorul cutiei craniene. O tehnologie similară, cunoscută sub numele de „sunete hipersonice”, e utilizată în același scop. Conform inventatorului Elwood Noris, de la American Technology Corporation, prin intermediul unui emițător portabil se pot focaliza unde sonore direct către o anumită persoană, fără ca altcineva să audă sunetul. Tehnologia e testată de corporații ca McDonald’s și Wal-Mart pentru a induce reclame în mintea consumatorilor.

Dispozitivul acustic cu rază mare de acțiune (LRAD) este utilizat de armată pentru controlul maselor, lansarea de avertismente în masă și izolarea perimetrului. De exemplu, o mulțime nu poate auzi avertizările prin vechile tehnologii acustice, iar agenții de pază se pot expune unor vătămări corporale când se apropie de protestatari pentru a-i avertiza. Această tehnologie poate, de asemenea, provoca vătămări corporale, manipulări emoționale și chiar moartea [18].

În fine, ca urmare a unor ample investigații efectuate în materia cercetării tipurilor de arme de distrugere în masă utilizate de către URSS și SUA, se impune concluzia că invențiile diabolice ale minții umane – armele de distrugere în masă – sunt dispozitive de luptă destinate distrugerii unei forțe superioare a inamicului cu muniție cât mai puțină din partea agresorului. Fără excepție, aceste arme de distrugere în masă afectează uneori ireversibil mediul înconjurător, ducând la grave dezechilibre ecologice.

De-a lungul timpului, comunitatea internațională, sesizând potențialul de distrugere al acestor arme, a încercat să ia măsuri de limitare și interzicere a acestora, drept urmare, au fost ratificate și încheiate un șir de convenții, tratate și acorduri internaționale privind neproliferarea armelor de distrugere în masă, contribuind enorm la menținerea unui echilibru uman și ecologic.

Bibliografie

1. Convenția de la Viena privind răspunderea civilă pentru daunele nucleare, adoptată la Geneva la 21 mai 1963 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1450-XIII din 28.01.1998) În: *Tratate internaționale* (ediția oficială), vol. IV, Chișinău, 1998, 388 p.
2. Convenția privind securitatea nucleară, adoptată la Geneva la 17 iunie 1994 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 1450-XIII din 28.01.1998) În: *Tratate internaționale* (ediția oficială), vol. IV, Chișinău, 1998, 388 p.
3. Convenția internațională privind suprimarea actelor de terorism nuclear adoptată la Geneva la 14 septembrie 2005 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 10 din 21.02.2008) În: *Tratate internaționale* (ediția oficială), vol. IV, Chișinău, 1998, 388 p.
4. A. Barbăneagră, *Infrațiunile contra păcii și securității omenirii*, Chișinău, Tipografia „Sirius”, 2005, 560 p.
5. A. Barbăneagră, V. Gamurari, *Crimele de război*, Chișinău, Tipografia Reclama SA, 2008, 500 p.
6. http://www.ancex.ro/upload/ISTORIA_ARMELOR_CHIMICE.pdf (vizitat la 21.02.2013).
7. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/09/Poison_gas_attack.jpg (vizitat 21.02.2013).
8. <http://www.rumaniamilitary.ro/tag/utilizarea-armelor-chimice> (vizitat 23.02.2013)
9. http://ro.wikipedia.org/wiki/Istoria_militar%C4%83_a_Uniunii_Sovietice#R.C.4.83zboiul_ece_.C8.99i_armele_nucleare (vizitat 24.02.2013).
10. <http://www.rense.com/politics5/mindcontrols.htm> (vizitat 24.02.2013).
11. http://www.youtube.com/watch?v=UiywPnozfyg&feature=player_embedded (vizitat 21.02.2013).
12. <http://www.formula-as.ro/2012/1040/dosare-secrete-80/arme-psihotronice-si-pretul-lor-15649> (vizitat 23.02.2013).
13. <http://www.ufomag.com/archive/1801.html>. (vizitat 22.02.2013).
14. <http://studia.law.ubbcluj.ro/articol.php?articolId=201> (vizitat 21.02.2013).
15. <http://www.ufomag.com/archive/1801.html>. (vizitat 22.02.2013).
16. <http://studia.law.ubbcluj.ro/articol.php?articolId=201> (vizitat 21.02.2013).
17. <http://frumosasaverde.blogspot.com/2013/02/arme-electromagnetice-si-drepturile.html> (vizitat 21.02.2013).